BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
REGISTAR VRIJEDNOSNIH PAPIRA U
FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Na osnovu člana 2. stav 2. Zakona o Registru vrijednosnih papira («Službene novine Federacije BiH», br.39/98, 36/99 i 33/04), člana 21 a. stav 1. Pravilnika o registraciji i prijenosu vrijednosnih papira kod Registra vrijednosnih papira ("Službene novine Federacije BiH", br. 32/99, 6/01, 51/01, 58/05, 10/06, 72/07 i 46/08) i člana 44. Statuta Registra vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 82/06), na prijedlog Uprave Registra vrijednosnih papira, Nadzorni odbor Registra vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine na XIII-oj sjednici Nadzornog odbora održanoj dana 22.09.2008. godine donio je

U P U T S T V O
o postupku registracije prijenosa pozajmljenih vrijednosnih papira kod Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH

Član 1.

Ovim Uputstvom se utvrđuje postupak registracije prijenosa pozajmljenih vrijednosnih papira, koji se provodi kod Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH (u daljem tekstu : Registar).

Pozajmljivanje vrijednosnih papira, u smislu ovog uputstva vrši se kada na računu vrijednosnih papira – prodavca, koji se vodi kod Član sistema prenosa vrijednosnih papira kod Registra, nema dovoljne količine vrijednosnih papira kojima se trgovalo na Sarajevskoj berzi –burzi d.d. Sarajevo(u daljem tekstu : SASE).

Član sistema prenosa vrijednosnih papira kod Registra je profesionalni posrednik, koji je odlukom Registra primljen u članstvo sistema prenosa vrijednosnih papira kod Registra (u daljem tekstu : Član Registra)

Član 2.

Registar u toku trgovanja na zahtjev SASE vrši kontrolu, po zaključenim transakcijama, stanja na računu vrijednosnih papira prijavljenom za trgovanje prodavca i ukoliko je na računu nedovoljna količina vrijednosnih papira o istom obavještava odmah elektronskim putem SASE.

Po dobijanju informacije iz stava 1. ovog člana, SASE obavještava profesionalne posrednike koji su učestvovali u transakciji da za provođenje zaključene transakcije nema dovoljne količine vrijednosnih papira i da se prenosi po navedenim transakcijama neće provesti.

Registar će nakon što SASE dostavi konačni izvještaj o zaključenim poslovima za određeni dan, ponovo obaviti kontrolu količine trgovanih vrijednosnih papira.

Nakon kontrole iz stava 3. ovog člana Registar će obavijestiti Člana Registra– prodavca, na čijem računu prijavljenom za trgovanje nema dovoljne količine vrijednosnih

papira elektronskom poštom ili faksom, najkasnije do 15.00 sati istog radnog dana kad je sklopljen posao (T+0), a isti je dužan Registru odmah potvrditi prijem obavijesti elektronskom poštom ili faksom .

Registar vrši kontrolu iz stava 4. ovog člana samo za račune stranke (C račun).

Član Registra koji je dobio obavještenje iz stava 4. ovog člana, dužan je nabaviti pozajmljivanjem, nedostajuću količinu vrijednosnih papira do 10.00 sati prvog radnog dana od kad je zaključio pravni posao na SASE (T+1).

Član Registra - prodavac, koji nije obaviješten na način iz stava 4. ovog člana, a sam uoči da na računu vrijednosnih papira, nema dovoljnu količinu vrijednosnih papira kojima se trgovalo na SASE, dužan je postupiti u skladu sa ovim Uputsvom, u protivnom odgovara za svu prouzrokovanu štetu.

Član 3.

Pozajmljivanje vrijednosnih papira, vrši se na osnovu ugovora o pozajmljivanju vrijednosnih papira (u daljem tekstu : ugovor), koji se u pisanoj formi zaključuje između Članova Registra.

Zajmoprimac je Član Registra, koji je u svoje ime a za račun svoje stranke ili u svoje ime, a za svoj račun dao prodajni nalog na SASE i po čijem nalogu je zaključena transakcija, a na računu prijavljenom za trgovanje nema količinu vrijednosnih papira ponuđenu za prodaju.

Zajmodavac je član Registra koji u svoje ime a za račun svoje stranke ili u svoje ime, a za svoj račun pozajmljuje vrijednosne papire zajmoprimcu za njegov račun ili račun njegove stranke.

Član 4.

Predmet ugovora ne mogu biti vrijednosni papiri na kojima je upisano neko pravo u korist trećih lica ili zabrana ili ograničenje prava raspolaganja.

Predmet ugovora ne mogu biti vrijednosni papiri u vlasništvu osobe, koja je u skladu sa propisima o preuzimanju dioničkih društava ima obavezu objavljivanja ponude za preuzimanje dioničkog društva - emitenta vrijednosnih papira, koji bi trebali biti predmet pozajmljivanja.

Član 5.

Ugovor o pozajmljivanju vrijednosnih papira zaključuju :

- zajmoprimac - Član Registra koji je u svoje ime, a za račun svoje stranke, prodavca, ili u svoje ime, a za svoj račun dao prodajni nalog i
- zajmodavac –Član Registra, u svoje ime, a za račun svoje stranke ili u svoje ime, a za svoj račun pozajmljuje vrijednosne papire.

Zajmodavac može biti istovremeno zajmoprimac, ukoliko pozajmljuje vrijednosne papire :

- na teret posredničkog računa, a u korist računa stranke – prodavca,
- sa računa stranke u korist računa druge stranke – prodavca i
- sa računa stranke u korist posredničkog računa.

U slučaju iz stava 2. ovog člana ugovorne strane zastupa isti Član Registra.

Član 6.

Obavezni elementi ugovora su :

a) Podaci o ugovornim stranama Članovima Registra : zajmodavcu i zajmoprimcu (naziv i sjedište, podaci o zakonskim zastupnicima),
b) Podaci o stranci koja pozajmljuje i za koju se pozajmljuju vrijednosni papiri (ime i prezime/naziv, adresa prebivališta/sjedišta, JMB/identifikacioni broj)
   Ako zajmodavac i/ili zajmoprimac zaključuju ugovor za račun stranke – banke skrbnika, banka skrbnik koja uzima u pozajmicu i/ili koja daje na pozajmicu vrijednosne papire svoje stranke, koji se vode na pojedinačnom računu otvorenom na ime globalnog skrbnika i na ime banke skrbnika, u ugovoru se navode podaci banke skrbnika,
c) Podaci o vrijednosnim papirima, koji su predmet ugovora (naziv emitenta, količina, vrsta, klasa i oznaka vrijednosnog papira),
d) svrha pozajmljivanja vrijednosnih papir : vrijednosni papiri se pozajmljuju radi osiguranja nedostajuće količine vrijednosnih papira za potrebe provođenja prenosa vrijednosnih papira iz transakcije zaključene na SASE, uz navođenje dana trgovanja i broja tiketa transakcije iz izvještaja SASE o zaključenim poslovima za navedeni dan;
e) broj računa prodavca u korist kojeg se pozajmljuju vrijednosni papiri;
f) broj računa stranke - vlasnika vrijednosnog papira na kojem se nalaze vrijednosni papiri koji se pozajmljuju,
g) izjava zajmodavca da, ukoliko pozajmljuje vrijednosne papire svoje stranke, koji se nalaze na računu otvorenom pri zajmodavcu, kao Članu Registra, za navedene radnje ima saglasnost stranke;
h) obaveza zajmodavca da će najkasnije do 10,00 sati prvog radnog dana (T+1) od dana zaključenja pravnog posla na SASE za kojeg prodavac nema dovoljno vrijednosnih papira, dati elektronskim putem u sistemu registracije, nalog Registru za prijenos pozajmljenih vrijednosnih papira sa računa na kojem se pozajmljeni vrijednosni papiri nalaze na račun u korist kojeg se vrijednosni papiri pozajmljuju;
i) rok za vraćanje pozajmljenih vrijednosnih papira,
j) obaveza zajmoprimca da će odmah nakon što na SASE kupi vrijednosne papire u cilju vraćanja pozajmljenih vrijednosnih papira, dati nalog Registru da prenese kupljene vrijednosne papire, sa namjenskog računa iz člana 9. stav 1. ovog Uputstva, na račun u korist kojeg su kupljeni,
k) datum i mjesto zaključenja ugovora;
l) potpisi zastupnika ugovornih strana i pečati.

Član 7.

Nakon zaključenja ugovora, zajmodavac ugovor sa nalogom za prijenos vrijednosnih papira sa računa na kojem se nalaze vrijednosni papiri koje se pozajmljuju, na račun stranke otvorenog kod Člana Registra - zajmoprimca u korist kojeg se pozajmljuju, elektronskim putem u sistemu registracije, dostavlja Registru odmah, a najkasnije do 10.00 sati prvog radnog dana od dana kada je transakcija za koju nema dovoljno vrijednosnih papira zaključena (T+1).

Ugovor je pravni osnov za prenos prava vlasništva na pozajmljenim vrijednosnim papirima sa računa zajmodavca ako vrijednosne papire pozajmljuje sa posredničkog računa, odnosno sa računa stranke zajmodavca, ako zajmodavac vrijednosne papire pozajmljuje sa računa svoje stranke, na račun zajmoprimca, odnosno račun stranke zajmoprimca za čiji račun zajmoprimac pozajmljuje vrijednosne papire.

Član 8.

Na osnovu ugovora i naloga zajmodavca za prijenos pozajmljenih vrijednosnih papira, Registar prenosi vrijednosne papire koji su predmet pozajmljivanja sa računa zajmodavca (posrednički račun), odnosno sa računa stranke zajmodavca ako vrijednosne papire pozajmljuje sa računa stranke, na račun zajmoprimca, odnosno račun stranke u korist kojeg se vrši pozajmljivanje vrijednosnih papira.

Član 9.

Kupovinu vrijednosnih papira u cilju vraćanja pozajmljenih vrijednosnih papira zajmodavcu, zajmoprimac vrši na SASE, preko posebnog računa stranke, otvorenog za kupovinu vrijednosnih papira namijenjenih za povrat pozajmljenih vrijednosnih papira, na ime stranke zajmoprimca koji nije imao dovoljnu količinu vrijednosnih papira kojima se trgovalo na Sarajevskoj berzi –burzi d.d. Sarajevo.

Ugovor o pozajmljivanju je pravni osnov za prenos prava vlasništva na vrijednosnim papirima, kupljenim radi vraćanja pozajmljenih vrijednosnih papira, sa zajmoprimca na zajmodavca ako je vrijednosne papire pozajmio sa posredničkog račun, odnosno na stranku zajmodavca ako je zajmodavac vrijednosne papire pozajmio sa računa svoje stranke.

Nakon što zajmoprimac na SASE kupi vrijednosne papire, radi njihovog vraćanja zajmodavcu, Registar na osnovu kopije ugovora i naloga za prenos vrijednosnih papira, koji dostavlja zajmoprimac, prenosi kupljene vrijednosne papire sa računa sa kojeg su kupljene na račun za pozajmljivanje zajmoprimca najkasnije do 13 sati na T+3, a sa računa za pozajmljivanje zajmoprimca na račun u korist kojeg su kupljeni (posrednički račun zajmodavca ili račun stranke pri zajmodavcu) do kraja istog radnog dana.

Član 10.

Ako Član Registra koji za sebe ili za svoju stranku na SASE zaključi prodaju vrijednosnih papira, a istih nema dovoljno na računu, a najkasnije do 10,00 sati prvog radnog dana (T+1) od zaključenja na SASE posla za koji nema dovoljno vrijednosnih papira, ne osigura iste pozajmljivanjem, Registar pokreće postupak kupovine nedostajućih vrijednosnih papira iz sredstava Fonda sigurnosti.

Član 11.

Registar vrši kupovinu nedostajućih vrijednosnih papira iz člana 10. ovog uputstva, tako što svim Članovima Registra upućuje poziv za dostavljanje ponuda za kupoprodaju vrijednosnih papira.

Poziv iz stava 1. ovog člana se upućuje elektronskim putem na dan T+1 u 10.00 sati.

Poziv iz stava 1. ovog člana mora sadržavati podatke o oznaci i količini vrijednosnih papira koji se kupuju, te obavještenje o elementima koje mora da sadrži ponuda, načinu dostavljanja ponude i kriterije za izbor najpovoljnije ponude.

Član 12.

Ponude za prodaju vrijednosnih papira, Članovi Registra dostavljaju Registru elektronskim putem najkasnije do 11.00 sati na T+1.

Ponuda iz stava 1. ovog člana mora da sadrži sljedeće podatke: oznaka Člana Registra, broj računa prodavca, oznaku, količinu i cijenu vrijednosnog papira.

Član 13.

Registar vrši izbor najpovoljnije dostavljene ponude na osnovu sljedećih kriterija:
a) najniža cijena,
b) najpribližnija količina u odnosu na potrebnu,
c) vrijeme prijema ponude.

Registar može zaključiti ugovor o kupoprodaji vrijednosnih papira sa više Članova Registra - ponuđača, ako se ugovorom sa jednim ponuđačem ne može osigurati potrebna količina vrijednosnih papira.

Najpovoljnijom se smatra ona ponuda u kojoj je ponuđena najniža cijena traženih vrijednosnih papira.

Ukoliko ima više ponuda u kojima je ponuđena ista cijena vrijednosnih papira prednost ima ponuda u kojoj je na prodaju ponuđena količina vrijednosnih papira približnija potrebnoj količini vrijednosnih papira.

Ako ni u jednoj ponudi nije na prodaju ponuđena tražena količina, Registar primjenom kriterija iz ovog člana bira primljene ponude dok ne osigura ukupno potrebnu količinu vrijednosnih papira.

O rezultatima izbora najpovoljnije ponude Registar elektronskim putem obavještava sve ponudioce, a ponudioca/e čiju je ponudu prihvatio obavještava o prihvatu ponude elektronskim putem najkasnije do 12.30 sati na T+1.

Član 14.

Prihvatom ponude od strane Registra iz člana 13. stav 6. ovog uputstva smatra se zaključenim ugovor o kupoprodaji vrijednosnih papira za potrebe izvršenja posla zaključenih na SASE.

Zgovor iz stava 1. ovog člana, Registar zaključuje kao kupac u ime i za račun Člana Registra - prodavca koji nema dovoljno vrijednosnih papira koji su bile predmet posla, a za koji je isti dao prodajni nalog na SASE.

U postupku kupovine vrijednosnih papira od strane Registra, Član Registra koji prodaje vrijednosne papire može dati ponudu za prodaju u svoje ime i za svoj račun ili u svoje ime a za račun svoje stranke– vlasnika vrijednosnih papira.

Član 15.

Obavezni elementi ponude Člana Registra su:
a) podaci Članu Registra – ponuđaču kao prodavcu (naziv i sjedište, te podaci o zakonskim zastupnicima),
c) predmet ponude (količina, vrsta, klasa i oznaka vrijednosnih papira);
d) kupoprodajna cijena po vrijednosnom papiru i ukupna kupoprodajna cijena;
e) svrha zaključenja ugovora (vrijednosni papiri se kupuju za potrebe izvršenja posla koji je zaključen na SASE, a za koji Član Registra, odnosno njegova stranka - prodavac nije imao dovoljno vrijednosnih papira koji su bile predmet posla,);
g) broj računa prodavca na kojem se nalaze ponuđeni vrijednosni papiri ;
i) izjava Člana Registra, ako prodaje vrijednosne papire svoje stranke, da ima saglasnost stranke;
j) datum ponude;
k) potpis zastupnika / punomočnika Člana Registra.

Obavezni elementi prihvata ponude Registra su:

b) podaci o Registru kao kupcu i Članu Registra –najpovoljnijem ponuđaču kao prodavcu (naziv i sjedište, te podaci o zakonskim zastupnicima),

b) podatak u čije ime i za čiji račun se kupuju i prodaju vrijednosni papiri (ime, prezime i JMB za fizičko lice/ naziv, sjedište i MB za pravno lice);

c) predmet kupovine (količina, vrsta, klasa i oznaka vrijednosnih papira);

d) kupoprodajna cijena po vrijednosnom papiru i ukupna kupoprodajna cijena;

e) svrha zaključenja ugovora (vrijednosni papiri se kupuju za potrebe izvršenja posla koji je zaključen na SASE, a za koji Član Registra, odnosno njegova stranka - prodavac nije imao dovoljno vrijednosnih papira koji su bile predmet posla, uz navođenje datuma trgovanja kada je posao zaključen i broja transakcije iz izvještaja SASE);

f) broj računa u korist kojeg se kupuju vrijednosni papiri, odnosno broj računa za koji je zaključen posao na SASE, a na kojem nema dovoljno vrijednosnih papira;

g) broj računa prodavca;

h) prava i obaveze ugovornih strana;

i) izjava prodavca, ako prodaje vrijednosne papire svoje stranke, da ima saglasnost stranke;

j) datum prihvata ponude;

k) potpis zastupnika / punomočnika Registra.

Član 16.

Registar najkasnije do 13.00 sati na dan T+1 obavještava o vrijednosti kupljenih vrijednosnih papira Člana Registra za čiji račun Registar zaključuje ugovor o kupoprodaji.

Član Registra iz stava 1. ovog člana je dužan najkasnije do 15.30 sati dana T+1 da izvrši uplatu sredstava za plaćanje kupljenih vrijednosnih papira i Registru dostavi dokaz o uplati.

Plaćanje iz stava 2. ovog člana se vrši u korist računa Registra za obračun i poravnanje, sa kojeg će se Registar isplatiti Članu Registra prodavcu iz ugovora o kupoprodaji, na dan T+3 do 13.00 sati.

Član 17.

Na osnovu zaključenog ugovora o kupoprodaji, Registar prenosi kupljene vrijednosne papire sa računa prodavca iz ugovora o kupoprodaji vrijednosnih papira, na račun prodavca za čiji račun je zaključen posao na SASE, a koji nema dovoljno vrijednosnih papira koji su bili predmet posla na dan T+3 do 13.00 sati.

Član 18.

Ukoliko Član Registra ne uplati sredstva iz člana 16. ovog uputstva u propisanom roku, Registar će izvršiti plaćanje iz sredstava fonda sigurnosti do visine osnovne i dodatne uplate Člana Registra.

Ukoliko Član Registra ne uplati sredstva iz člana 16. ovog uputstva u propisanom roku, a vrijednost vrijednosnih papira koje su bile predmet ugovora o prodaji je veća od visine osnovne i dodatne uplate Člana Registra, ugovor o kupoprodaji se smatra sporazumno raskinutim.

Član 19.

Član Registra za čiji račun je Registar koristio sredstva fonda sigurnosti, obavezan je da narednog radnog dana od dana korištenja sredstava fonda sigurnosti uplati iznos novčanih sredstava korištenih iz fonda sigurnosti uvećan za iznos zakonske zatezne kamate i novčane kazne u visini od 50% iznosa novčanih sredstava koja su korištena iz fonda sigurnosti.

Član 20.

U slučaju da Član Registar ne izvrši svoju obavezu plaćanja nabavke vrijednosnih papira u skladu sa članom 19. ovog uputstva, Registar će preduzeti mjere u skladu sa Pravilima Registra i obavijestiti Komisiju za vrijednosne papire Federacije BiH.

Član 21

U slučaju da se pozajmljivanjem ili kupovinom iz sredstva Fonda sigurnosti nije mogla osigurati potrebna količina vrijednosnih papira, zaključena transakcija za čije provođenje na računu prodavca nema dovoljne količine vrijednosnih papira neće se provesti, o čemu će Registar obavijestiti Komisiju za vrijednosne papire Federacije BiH, SASE i članove Registra koji su učestvovali kao kupac i prodavac.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, iznos neto dugovanja, odnosno neto potraživanja članova Registra koji su učestvovali kao kupac i prodavac, umanjuje se za kupoprodajnu cijenu vrijednosnih papira.

Član 22

Izmjene i dopune ovog uputstva donosi Nadzorni odbor Registra po postupku za njegovo donošenje.

Član 23.

Ovo uputstvo stupa na snagu danom izdavanja odobrenja Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine.

Ovo uputstvo je odobreno rješenjem Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, broj : 04/1-19-469/08 od 09.10.2008. godine.

Ovo uputstvo objavljuje se na web stranici Registra : www.rvp.ba .

Broj : 04-2-NO-XIII- 6937/08
Sarajevo, 22.09.2008. godine

Predsjednik
Nadzornog odbora

Prof.dr. Adnan Rovčanin